

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА:

Місячно в краю 1200 М

ЗА ГРАНИЦЕЮ:

В Америці 1 дол., Франції, Голландії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швейцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 80 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:

Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 75 М., в „Надісланім“, в „Оповідках“ і некрольсги 150 М. Між новинками і в редакційній частині 200 М., на першій сторінці 300 М. За дрібні оголошення 20 М від слова: товстим друком по двійно. В неділі і свята 50% дорожче.

Один прим. 50 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

ДЕНЬ ТОВАРИСЬКИХ ГОР І ЗАБАВ
уладнує львівське товариство на площі „СОКОЛА-БАТЬНА“
в неділю, дня 30. липня ц. р.
Дохід в користь голодуючих України.

Скрізь жадайте!
ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ В ПРОДАЖІ ЦИГАРЕТНІ ТУТКИ
„ОКСАНА“
з етикеткою відомого арт.-малювача КОВЖУНА.
ЗАМОВЛЯТИ ЧЕРЕЗ „Союзний Базар“ у Львові
вул. РУСЬКА 20.
ПРОСИМО ОГЛЯНУТИ!

Львів, 28. липня 1922.

Захитана рівновага. Вже вісім літ Європа переходить важку кризу. Війна захитала рівновагу найбільш розвиненої, цивілізованої, винищеної частини світа, пхнула її в криваво-залізні обійми дикого, варварського, дрімучого в лоні народів елементу, потрясла основами еволюції, погребала під румовищами воєнного лихоліття мільйони здорових, сильних, творчих робітників, затроїла людство мізмами ненависті й відплати, створила моральну пустиню, знівельовала почуття права, — регулятора життя. Роки війни не привели до опам'ятання загорілих. Навпаки безумний, кривавий воєнний гурган до нинішнього дня термосить Європою і стрясє організми народів і держав.

Замість повернути захитану рівновагу після великої війни, світові можновладці зробили все можливе, щоб її ще більше підірвати. Версальський диктат, упривілеювання одним народам всупереч проголошеним кличам, потурання їх неоправданим забаганкам, очевидні кпини з природних прав других народів, що не зуміли підхлбистами добути собі ласки у можних, насильне підсилювання большевицьких експериментів в інтересі ослаблення народів європейського Сходу, осоружний меркантилізм, — все те пхнуло Європу в сліпу вулицю, з котрої важко видобути.

Чотири роки миніє, як останні стріли замовкли на грандіозних своєю грозою боєвищах, а Європа ще може вийти із воєнного стану. Кризи, які постійно паралізують поодинокі держави, є того вимовним доказом. Всі спроби повернення миру, не мають ніякого успіху. Навпаки, з жахом приходить стверджувати, що терен ненормальності поширюється. Недавно ще говорено тільки про „відбудову Росії“, а сьогодні треба журитися відбудовою Німеччини, перебудовою Австрії, безкочними кризами в Польщі, а — навіть в побідній Італії.

Рак, який точить європейський організм, захоплює в свої цупкі, розкладові обійми нові державні одиниці. На цьому місці хочемо спинитися на італійській кризі. Суть цієї кризи узагальнюється в боротьбі між соціалістами і фашистами. Організація фашистів є чисто мілітарною, аподиктично — неідейною, фізично — грубого характеру. Повстала вона в 1917 р. як національна, добровільна жандармерія котрою обов'язком було підтримувати воєнного духа серед Італійців, в котрих зродилися сумніви щодо остаточної перемоги над осередними державами. Фашисти вели перпету, безоглядну боротьбу проти зростаючого пацифізму, ручними гранатами збуджували вони воєнний запал і піддержували воєнну психіку.

Побіда антанті виявилася в Італії побідою большевизму. Запальні сини полудня ентузіастично прийняли евангелію Леніна. Італійські соціалісти неподільно заволоділи душею народу і розсунували перед масами веселі, радісні картини земного раювання. Почалася насильна, але мирна соціалізація. Робітничі батальйони зайняли фабрики, на високих коминах замайли побідні червоні прапори. Буржуазія мертва із страху, наступив безкровний економічний переворот. Уряд був безсилний, зайняв вичікуваче, неутральне становище, бажаючи переконачити про силу одних і других. Притихли й фашисти, котрі перецінювали силу робітництва. Та небагом в психіці робітничих мас наступив перелом. Виявилось, що те, що видавалося таким простим, в суті речі було більше зложеним, а комуністичний ідеал тільки в теорії є такий приманливий. В фабриках забракло сирівців, недовало й упрямляючого, творчого й упрямляючого інтелігентського духа. Фабрики стали, а вичерпані, обмануті, знеохочені робітничі маси були безрадні. Цей передім підмітили фашисти. Вони терором повернули приватну власність і почали переслідувати соціалістів. Со-

єю організацією, рухливістю, нагальною безличністю і безкомпромисовістю вони скоро здавили соціалістичний рух і вирости на єдину справну силу в Італії. Уряд Джолотті радо привітав фашистів, думаючи, що у відповідній хвилі зуміє здати й цю силу. Але перерахувався, бо фашисти вирости понад голови уряду. Сьогодні фашисти є панами Італії. Маси тремтять перед ними і сліпо слухають їх. Фашисти спокійно демолують робітничі дома, розгромлюють соціалістичні організації, ставлять ультимати. Фізичне правило про рівність акцій й реакції на наших очах демонструється з очевидною ясністю.

Вкінці й уряд постановив припинити диктатуру фашистів і боротьбу між ними й соціалістами. Та його спроби не дали позитивних вислідів. Фашисти постановили систематично винищити соціалістичні організації. Тоді парламентарна коаліція соціалістів й популярів пова-

лила уряд Де Факти, як що він не в силі повернути правний лад. І тепер важко зложити новий уряд, бо не має нікого, хто відважився би виповісти безжалісну війну фашистам.

Італія скочується в пропасть анархії. Мститься захитана рівновага. Тільки поворот до неї в політичній і соціальному змісті, безперервність правного порядку може вирвати Європу й поодинокі народи й держави з кліщів терору, червоного чи білого, та вивести їх з сліпої вулиці на ясний шлях розумного, еволюційного розвитку.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Громадського Вісника“! — Жертви просяться слати до Краєвого Союзу Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на білничний рахунок „Громадського Вісника“.

Справа Східної Галичини.

Інтерпеляція в англійському парламенті в справі майбутніх виборів до польського союму на території Східної Галичини.

Дня 6. с. м. поставлена була в англійській Палаті Громад інтерпеляція в справі намірених виборів до польського союму у Східній Галичині, яка звучить:

„Посол Mosley питає прем'єра, чи польське правительство наміряє перевести вибори до польського союму у Східній Галичині і чи, з огляду на те, що — відповідно арт. 91. договору в Сан-Жермен — самі тільки союзні і заприязнені держави є компетентні розпоряджати правами до Східної Галичини, зроблено яке представлення супроти польського уряду з приводу його самовільної акції“.

Державний підсекретар для закордонних справ Harmsworth відповідає:

„Дня 21. лютого с. р. поль-

ський сойм ухвалив, щоби вибори до нового польського союму відбулися не пізніше як 1. жовтня ц. р. Дожидаємо звіту що до становища польського правительства відносно виборів у Східній Галичині і до того часу я не можу дати ніякої заяви що до того, чи є вказаним, або ні, зробити представлення в сугерованім змісті“.

Посол Mosley: „Чи польське правительство заповіло, що воно не наміряє переводити виборів до польського союму у Східній Галичині, а коли ні, — то чи не було би порушенням Сан-жерменського договору?“

Harmsworth: „Ми дожидаємо в тій справі звіту польського правительства“.

Велика Україна.

Переіменозана Ч. К.

В одеських часописах напечатаний приказ про переіменування всеукраїнської чека в Г. П. У. („главное политическое управление“), при чім всі службовики чека залишилися на своїх становищах. Г. П. У. ділиться на відділи: по боротьбі з бандитизмом, по боротьбі з контрреволюцією, зі спекуляцією і проступками з невиконання обов'язку. Службовики Г. П. У. мають свій однострій.

Взяті приготування большевиків.

По донесенням з Константинополя, большевики стягають на південній Україні під румунську границю нові дивізії. В Балті, Єлисаветгороді і інших містах творять

вони нові харчові бази. Більшу увагу присвячено також і на розвідку Туреччини, куди висилають вони більше скількох агентів. Воєнним агентом в Анатолії назначений полковник генерального штабу Погорелов, котрий завідує розвідкою Туреччини. (Рпр.)

Голод в Харківщині.

Збігці з Харківської губернії, що прибули на днях до Варни розказують, що в Харківщині засіяно не більше 5 проц. посівної площі 1914 р. В найблищій році надіється ще більшого голоду, бо наслідком пущеної поголоски про зміну на 1922 р. збору харчового податку в голодуючих губерніях, селяне всі запаси хліба зіли. Між

тим знов повстають „продналого-ві комісії“ і в вересні начеється збір податку в висоті 70 проц. урожаю. (Рпр.)

Радянська Україна і Польща.

Як подають польські часописи польське міністерство закордонних справ не прийняло ноти радянського уряду з д. 10. п. м. Воно заявило, що не входячи в зміст ноти, вважає саму її форму недопустимою і незгідною з прийнятими прийомами в міжнародних дипломатичних зносинах. — Як відомо, ця нота закидала Польщі в острій формі підпирання Польщею проти-большевицьких організацій.

Німеччина.

Становище німецького уряду.

„Н. Фр. Пр.“ доносить з Берліна: Німецький кабінет не виніс ще рішення в справі становища, яке має зайняти супроти баварського уряду. Можливою річю є, що наради кабінету в тій справі протягнуться ще декілька днів. В урядових кругах твердять, що німецький кабінет використає на разі всі правні засоби, передбачені конституцією.

Заява нім. уряду.

„Н. Вінер Тагбл.“ доносить з Берліна, що німецький кабінет відбув 26. с. м. два засідання, де обговорювано виключно баварську справу. Нім. уряд видав заяву, де стверджує, що становище Баварії стрімжить до розбиття єдності німецької держави і накликає баварський уряд, щоби визнав закон про охорону республіки.

З польських справ.

Історичне засідання польського союму 205 : 187.

На вчорашньому засіданні польського союму була з шумом відіграна, аранжована вшехполюками, трагіфарса. Безпосередньо по наглому внесенню К. П. К. в справі „воєвудської“ самоуправи, приступлено до дискусії над наглим внесенням правниці в справі довіри Пілсудському. Серед великого гамору в лівій крилі союму, забрав голос лідер вшехполюків Гломбінський: „Наглість нашого внесення не вимагає надто широкого умотивування. Від двох місяців знаходиться держава в ста-

Залізничники без плати.

З Москви доносять: Український совнарком приказав українському комісаріатови шляхів роздобути в як найкоротшому часі фонди на виплату платні залізничникам, котрі її не одержували вже від кількох місяців.

**Платіть партійний податок!!!
Присилайте на адресу! „Кравчий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 16., вкл. нм. ч. 5.000.
Жертводавці повище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!!**

Вот і довіра для баварського уряду.

Баварський прем'єр гр. Лерхенфельд, виголосив вчора в соймі промову звернену проти німецького уряду, де впевняв про свою вірність для Німеччини, запротестував однак рішучо проти насилування прав Баварії. Сойм ухвалив баварському уряду вотум довіри. За вотум голосували: баварська народна партія, селянський союз і центр.

Міхенська міська рада протестує.

З Мінхену доносять: Міська рада, прийняла внесення соц. демократів і незалежних, де строго осуджується становище баварського уряду супроти Німеччини. Внесення вказує на небезпеку, що загрожує Баварії з економічного боку. Міська рада надіється, що баварський уряд зреагує негайно згадане рішення.

дїї кабінетової, а що за нею йде й політичної, економічної і фінансової кризи. З глибоким жалем стверджую, що неконституційне становище начальника держави... (Лівіця кричить: Брехня!) Перед двома місяцями викликав начальник держави кризу кабінету Поніковського, мотивуючи її тим, що кабінет не має бути доволі авторитету. Після димісії цього кабінету, начальник держави проволікав кризу, висловуючи чим раз то нові сумніви. Від трьох літ правив не маючи тих сумнівів. Сойм ухвалив 16. червня інтерпретацію сумнівів начальника держави

дотично малої конституції і на цій основі десигновано Головного Комісією на прем'єра Корфантому. Начальник держави заявив, що не має нічого проти його особи, але проти системи, отже проти рішення з 16. червня. Помімо заяви, що не буде перешкаджати Корфантому, начальник держави рішив не підписувати його номінації. (Оклик: Хай живе Пілсудскі!) Тим самим протиставив себе соймові і станув понад законом. Ми рішили, що ми є республікою. Обов'язком кожного є шанувати закон. Начальник держави є першим горо-жанином і його обов'язком є бути зразком для других. Начальник держави піднявся понад соймове рішення і тому не можемо мати довіри до нього. (Оплески на правиці). Вслід за Глімбінським промовив в імені ПСД, ППС, НПР, ПСД лівіці і Людових Рад Вітос.

Відаючи Йосифови Пілсудському владу начальника держави, висловив законодавчий сойм дня 20. лютого 1919. р. у вступі до першої конституційної ухвали польської держави подяку для нього за повне праці виконання обов'язків в службі батьківщини. В той спосіб рішення сойму було висловом признання і вдячності для бовіка за волю народу. (Голоси на лівіці: Хай живе Пілсудскі! Геть з Корфантим!)

З того часу минуло три і пів року дальшої праці начальника держави серед найтяжчих умов, яка довела нині до закінчення війни і унормування так внутрішніх як і зовнішніх взаємин. Внесення зголошене з боку ЗЛН, ХД, НХСЛ є завершенням огидної кампанії, веденої проти начальника держави певними партіями, які не лякаються ніяких клевет, ані образ киданих на голову держави. Мусимо висловити глибокий жал, що тим внесенням, опертим на фальшивих основах, ображено саму державу в особі її представника. Через обнищення авторитету начальника держави, обнищено повагу супроти власних горожан і заграниці. З тих причин ми категорично заявляємося проти внесення.

Після обох заяв приступлено до мерітум наглого внесення. Серед невагаючого гамору лівіці говорив Дубановіч до уха стенографови:

„Я не був свідком творення малої конституції. Тоді мав сойм перед собою два виходи. Обмежити функції начальника держави до цивільних справ і зробити його

чинником невідповідальним супроти сойму, або полишити за ним характер начальника вождя і увільнити його від парламентарної відповідальності. Був би це устрій класичної автократії, зближеної до середньовічного абсолютизму, але тоді ми не малиби законної основи до такого внесення, як нині. Коли панове були вирішили форму абсолютної монархії, ми мусілиби себе льояльно підпорядкувати і шанувати закони, аж до їх зміни. Але ми рішили дати Польщі модерний устрій. Найвищим чинником зробили ми сойм, а начальникови держави поручили ми становище виконавця, волі сойму, виконавця відповідального перед соймом. Начальник прийняв це рішення і обіцяв йому повинуватися.

Від того часу протягом трьох літ діяльності начальника держави не раз проявлялася недостача числення з волею сойму, недостача зрозуміння, чим для модерної держави є умови економічного розвитку, чим є для неї ідея закону. Діяльність начальника держави викликала шкідливі тертя. Зразу ішла вона поза законом, але не проти нього. Щойно поваленням кабінету п. Поніковського і 8 тижневою кризою вийшла вона в безпосередній конфлікт з обов'язуючим законом. Бажаючи скоротити кризу, соймова більшість запропонувала привернення влади кабінетови Поніковського. Начальник держави унеможливив цей вихід і висунув конституційні сумніви, доводячи до боротьби о закон.

Маршалок: „Хтось з галерії з третього прясла, від входу допустився злочинного вчинку, який впровадив замішання (Кинуть сірководні „бомби“ на послів Окони Вуйшкі). Я казав опорожнити це прясло і остерігаю, що коли повториться нелад, прикажу опорожнити цілу галерію“.

Дубановіч говорив далі: Ясному текстови закону протиставив начальник держави опізнені сумніви. Рішенням 16. червня виніс сойм значіння малої конституції. Сойм пішов далі і звернувся до начальника держави з просьбою о ініціативу в справі утворення кабінету. Начальник держави довів до утворення кабінету Слівінського, який однак не міг позискати довіри сойму. До попередних прибув новий випадок урядування кабінету, до якого навіть сойм не має довіри. Начальник держави позбавив край кабінету Поніковського в до-

КЛИМ ПОЛІЩУК.

В сутінку печер святих.

(З хроніки сучасного лихоліття).

...Лише те нове є трі-
вале, що міцно корниться
в старім“.

Д. Донцов.

В сутінку печер святих знову було тихо. Інколи тільки, між трунами святих преподобників, як загдакова тін, проймане невіразна постать вартового чернця з тоне-сенькою восковою свічкою в руках і тільки всього. З того часу, як розпорядженням влади було перепроваджено „науковий огляд“ неглітних мощей Дванайцятьох братів, що будували Печерську Лавру, — прочан наче мітлою замело... Не помагав нічого й чудодійний колодязь святих Антонія і Теодозія, до якого колись приходили всі скорблящі й болящі з усіх кінців широкої України.

— Грішите ви всі тут... — говорив ченцям випадковий прочанин. — Коли хочете покутувати гріхи свої, то йдіть у світ...

Ченці слухали й мовчали, бо що могли сказати... Як не міцні були монастирські стіни, але вже й вони не раз і не два страдали від того, що діялося поза ними, і ченці не раз уже чули про якісь „революційні перевороти“ й — між-братні — омаганія... Останній ігумен

який мав дар передбачати будучність, ще після першого перевороту, скликав усіх до себе і сказав їм словами апостола Павла:

„Хто не працює, той не їсть“... Слухали його ченці й не розуміли, до чого він це каже. Думали про себе:

— Чи потрібно про це згадувати в такому монастирі, як наш, де споконвіку збиралося стільки добра всякого?...

Але вже, через якийсь час, коли богаті монастирські ліси стали нищитися якимись невідомими, а родючі лани поділилися на маленькі смужки між селянами, колись такими вірними ченцям, — зрозуміли вагу слів ігумена і стали скорочувати час молитов для того, щоб збільшити час праці. Тоді-то трапилися перші випадки спокуси „світовою славою“ і багато ченців скинули з себе чернечу одежу й пішли в шум людського життя. Тільки ті, що мали силу віри, zostалися тут і на далі, аби чесно діждатися смертного часу і тим зберегти святість славного колись монастиря. Та Вороб'юдьського роду не давав їм спокою і часто люто знущався над ними. Особливо познушався над ними тим „науковим оглядом“, коли були розтрушені кости Дванайцятьох братів і прилюдно висміяна нетлінність святих преподобників... Після того широке монастирське подвір'я стало пусткою і тільки інколи з'являлася на ній заскубана постать якогось прибу-

ного інтелігента, що ховалася від танцюючого поза мурами монастиря, жорстокого терору нової влади, або шукала куска хліба. Але ні одного, ні другого не могли дати прибудному чесні ченці, бо й самі були безпорадні. Все, що зосталося для слави їх монастиря, містилося в дорогочінних самоцвітах на чудодійному образі Матері Божої та в пишному золоченому іконостасі, цьому дійсному архитворі мистецтва, що повстав заходами великих преподобників монастиря і боговгодливих князів Київських та гетьманів Запорізьких. Перед ним жертвенно палали свічки з найчистішого воску й курився синіми пасмами палестинський фем'ям, що з такими трудностями зберігав у себе старий ігумен...

І ото в такий саме час коло колодязя святих преподобників Антонія і Теодозія стрівувався отець ігумен з якимсь невідомим. Був стрункий, високий, в сурдуті, з блідим лицем і палаючими очима. Про що вони говорили між собою, про те нікому не відомо, але відомо всім, що він став перед отцем ігуменом на коліна і зі сльозами на очах просив прийняти його до монастиря.

II.

Як опинився в цьому монастирі, — сам не знав. Пригадував лише, як не раз було, ідучи по Дніпру паронравом, з німим захопленням дивився на ряд золотих голубів

лаврських церков, що так мальовничо виринали з густої зелені пишних садів і думав про те, якби там хоч один рік прожити там, щоб не чути й не бачити нічого того, що так настирливо виснажувало його своїми вимогами. Був час, коли він дивився навіть з призириством на золоті голови монастиря і цілком згоджувався з тими, що доказували необхідність знищення „вертепів блуду й лицемірства“, як вони називали монастирі, але вже на другий рік революції відчув у собі щось зовсім нове. І це нове чути, що так несподівано запанувало в його серці, мало помалу стало перемогати всю аргументованість мізку, чим намагався виправдати себе в найбрудніших вчинках в часи боротьби за здійснення юнацьких мрій. Але після того, як в імені ідеї мусів спалити до шенту п'ять беззахистних сел, сила мозкових аргументацій ослабла цілком і чути нового рішучо перемогло його й поправило своїми шляхами...

Болюче жальвання пізнати самого себе і зрозуміти ціль свого існування заставило його зрєктися слави „борця за мрії“ і тихцем привело його до колодязя святих преподобників Антонія і Теодозія, де судилася щаслива зустріч з отцем ігуменом.

Свій отець довго слухав свідок про його бурхливе життя і тільки галогено-похитував: — Та-а-а-а... В даний час

тепер нікому невідомих замірах, довів до утворення уряду Слівінського, об'яженого заявою недовіри і протиставив себе в повній волі більшості союму, яка рішає в кожній порадній державі і яка йдучи дорогою права десигнувала Войтіха Корфанто. Партії більшості (Стапінські: А тепер вже меншості) не прийшли до того відразу. А коли перевели десигнацію Корфанто, зробили це для того, що такий кабінет має ширше опору в сеймі, не говорючи вже про загальні симпатії в громадянстві. Устрій держави доведено до того, що Польща як республіканська і парламентарна держава далі працювати не може. Не жадайте від поміркованих партій, щоб вони зішли з дороги права. Ніякі погрози — бо їх уже приноровлюється — не зворушать тої більшості. Дорогою права підемо до кінця. У відповідь на заяву Дубановича говорив Понятовскі з „Визволення“. „Не маю потреби протиставити аргументів аргументам внескодавців. Ходить о здемаскування певної перфідії, а не о поборювання аргументів висунутих без доброї волі. На мою думку, ніхто з панів не квестіонує законності кроку начальника держави. Є певні приміти, симулюється обурення, а в основі річи признається коректне становище начальника держави. Кожний з панів знає, що начальник держави покликає уряд в розумінню зі соймом і має право спротивитися накиненим кандидатурам. Не без інтересу виявляється, хто і чому веде кампанію проти начальника держави. Замість консервативного табору, маємо в Польщі погробовців неволі. Група людей, яка почала боротьбу о незалежність і передовик тої групи є предметом ненависти панів. Для вас усе, що сталося від 6. серпня в цілі здобуття незалежності, є каригідне. П'януєте моменти, симулюючи це мнимим співділенням з центральними державами. Є це тільки симуляція, бо рівночасно висуває на чоло чоловіка, який брав участь в угодній акції з Німцями а свою діяльність віддає на чужу Наперальського. Отже осуджуєте виступлення до боротьби за незалежність не тому, що воно було оперте о центральні держави, але тому, що dokonано його без вашої апробати. Ви є, на вашу думку, одинокі, що маєте в Польщі монополію на пра-

цю. Цей ваш монополізм мусить бути усунений Тому не є це без значіння, хто нині поставив це внесення. Поставила його національно-демократична група, яка витривало поборювала в Польщі усе, що було самостійним чином Польщі.

В імені своєї партії складаю таку заяву:

Цілий, за малими виїмками, польський нарід бачить в Йосифі Пілсудскім, першим начальнику нашої відродженої держави, символ побідної боротьби за незалежність і втілення громадянських чеснот; цілий світ бачить в ньому представника незалежної Польщі, яка в труді утривало своє незалежне існування. Для своїх і чужих, протягом перших літ існування Польщі став Пілсудскі чинником і найбільшою запорокою правильного розвитку державних форм, легального поборювання себе політичних струй. Зголошене нині народом демократією внесення о в о т о м не довіря для Йосифа Пілсудського є тому, поминаючи замкнену в ньому брехню, бруталною спробою викликати в краю замішання дорогого поширення кризи на особу начальника держави, кинути грань внутрішньої боротьби в хвилю повну небезпек для Польщі. Та пронята злою волею і позбавлена почуття відповідальності, нова спроба заговору на усталюючийся закон правний лад, примушує нас до висловлення погорди для того рода боротьби і мотивує нашу здержливість від опрокидування заключених у внесенню наглядних фалшив. Коли ми не фігурували в декларації, виголошеній тут іменем бльоку демократичних партій, то тільки з формального огляду. Наша заява йде цілковито по лінії цілої польської демократії. Рівночасно ставлю внесення на поіменне голосування над внесенням правичі.

В імені Союзу Жидівських послів заявив пос. Тон таке:

На нашу думку, начальник держави, як голова держави, має право відмовити номінації людям, з якими не може працювати. Десигнування Корфанто було демонстрацією і неповажно подуманим політичним вчинком. Вважаємо Корфанто невідповідним до того рода уряду, з огляду на його темперамент і мнущину. З особою начальника не в'яжуть нас ніякі сентименти. Ми жалувалися навіть, що він відноситься до Жидів не з таким теплом

і симпатією, з яким повинен ставитися начальник держави, а не раз покрит свій чистим іменем почини зовсім нечисті. З бльоком лівиці не еднають нас ніякі договори. Ми тільки погоджуємося на демократичну ідею. У внесенню правичі бачимо факт ворожої, недемократичної, особистої ненависти, бачимо чия, який може потрясти основою держави і тому заявляємося проти внесення.

На цьому, на внесення Дембско-го, порішено замкнути дискусію.

Совітська Росія.

Голод.

Як доносять „Ізвестія“ на основі докладів з голодуючих областей, смертність в цих областях незвичайно висока. Допомога конечна. В деяких околицях голодує до 90% людності. Всі засоби сурогатів вичерпані. Худоба винищена. Зголоджені люди їдять до їдженя навіть собак і котів. В деяких губерніях (Вятська) люди кормляться соломом, половиною, мохом, корою, глиною, травою і т. п. Найстрашніше те, що загально малі вигляди на збір, бо обсяго мало поля. Значить: на другий рік грозить совітській Росії ще більший голод.

Холера в Петрограді.

По донесенням з Петрограду, занотовано там в останніх часах кілька випадків холери.

Переіменования міст.

Большевики переіменували місто Петровськ на „Махачкала“ і місто Темир-Хан Шуру на „Буонакс“ (Рпр.).

Цікавий процес.

З Москви подають: В Краснослободку розсуджувано справу двох жінок і мушин, котрі подавали себе за мнимі вратовану від смерті царську родину. Революційний трибунал засудив обжалованих на кару смерті через розстріл, яку замінено на 7-літню тяжку в'язницю.

З Далекого Сходу.

Совітська преса доносить, що Приморське правительство готує новий наступ проти большевиків на Далекім Сході.

Білі партизани на задах червоної армії розстріляли комуніста Ртищева, бувшого полковника, котрий

Відтак приступлено до поіменного голосування над внеском правичі. Проти внесення голосувало 205 послів, за — 183. Чотири картки віддано чисті.

Побіду відсвяткувала лівиця польського союму відспіванням „О честь вам панове магнати!“

Шліть жертви на будову пам'ятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тоза Крепитового „Віра“ в Раві Рувьній.

Ще один проєкт.

„Рабочая Москва“ (ч. 128) пише, що наркомюст (народний комісаріят юстиції) виготовив новий проєкт закону про знесення кари смерті для осіб, котрі не мають ще 18 літ.

Представник Естонії в Москві.

З Москви доносять: Представник Естонії Бірк вручив представникові ВЦИК. Калінінові свої засвідчаючі письма.

Совіти і Литва.

Як доносять з Москви, уповноважений Литви, Балтрушайтіс, вручив представителю ВЦИК. свої нові засвідчаючі грамоти. Йому надано титул „надзвичайного посла і уповноваженого міністра“.

Французський пароплав в Петрограді.

На днях причалив до петроградської пристані (перший в тім році) французський корабель „Каліфорнія“. Він привіз різні річі для французької місії Червоного Хреста в Росії.

З чорної біржі в Москві.

На чорній біржі в Москві ціна чужих валют в половині липня значно підскочила. Нотовано: 10 рублів в золоті — 19.5 міль. сов. рублів, 1 золотник золота — 8 міль. руб., 1 золотник платини — 33 міль. руб., 1 фунт стерлінгів — 18.5 міль. руб., 1 долар — 3 міль. 700 тисяч руб. Ціна німецької марки і польської хитається. Пересічно платять за німецьку марку 12.000 руб., за польську — 1000 руб. Хитається також курс латиського рубля; остання ціна 16.000 руб. Замітний

рику багато списано всяких споку-гріховних і чудес спасенних, але такого ще не траплялося...

— І як палив я ті села, — сподівався він, — то бачив, як горіли в огні малесенькі дітки і став сумніватися в справедливості своїх змагань...

— Так, так... сумно говорив йому старець. — Діти — дар Божий... Діти — будучність світу... Так і в Патерику пишеться десь...

— Так виходить, що я помилявся, коли в імення будуччини, нищив саму будуччину? — спитався він старця.

— Страшно помилявся, сину мій, дуже страшно! — відповів йому старець.

Тоді він упав перед ним на коліна і став просити, щоб той змилосердився над ним і прийняв його в монастир за останнього послушача. Старець довго дивився йому в очі і коли побачив у них щирі мльози каяття, то сказав:

— Наш монастир на протязі віків був притулком для страдницьких душ, але ніколи не приймав він тих, що вже перестали горіти огнем віри... Твоя-ж душа, сину мій, тільки-що прокидається з важкого сну і, боюся я, щоб у затишку наших мурів не заснула вона знову!...

— Присягаюся! — кликнув він глибиною душі своєї. — Каяття моє шире і віра моя чиста!...

Тоді сивий старець мовчки повів його до чернечого братства,

і, показуючи на нього, промовив:

— Навіть і в ці часи Божя воля не покинула нас і дає нам ще одного брата, який палає глибокою вірою в нього й гаряче оплакує сумні діла свої!...

Чернече братство вислухало його присягу вірної служби єдиному Панови над усіми Панами і відпровадило в сутінок печер святих до непорушного послушя печерного схоронителя старця Ананія...

І так, з бувшого партійного провідника, ентузіастичного революціонера й відданого „борця за мрію“, він став смиренним монастирським послушачем і покірно виконував усі накази старця Ананія, разом з яким загадковою тіною хитався в сутінку печер святих, і, разом з яким, клячав перед мошами святих преподобників і вже не хотів навіть згадувати бурхливого світу...

Одного разу йому приснилася одна бувша партійна товаришка, яку безнадійно кохав колись. Була спокуслива, як змії, а солодка, як липовий мед. Обіймала, цілувала й кликала вернутися до бурхливого життя.

— Там навіть найбільший злочин можна виправдати потребою ідеї... — говорила йому на вухо.

— Облиш мене, сатано! — крикнув він, прокидаючись.

Потім лежав на свому вузенькому ліжку й довго — довго прислухався до тієї солодкої знемоги,

що почувалася в тілі й ослаблювала думку про вічне.

Прийшов до себе лише тоді, коли почув за дверима голос старця Ананія, який говорив:

— Час уже й до праці вставати, мій сину!

Тоді він устав і розповів старцеві про все, що бачив у сні і що почував у дійсності, а той узав його за руку й повів ген аж в глибину печер, де залишив його на цілий день в пітьмі, в голоді й розмишленню Божому...

III.

Ченці монастиря часто дивувалися з нього.

— Дивно! Як світовий чоловік міг так присвятитися Богови?! То-ж днює і ночує в тих печерах і завжди при праці!... — говорили вони.

— А може то він тільки притворюється таким побожним, а в дійсності щось інше на думці має?... — казали другі.

— Так, так! — відзивалися треті. — Не забувайте, браття, що він один з найбільших революціонерів! Пам'ятайте, що то вони робили „науковий огляд“ мошей Дванайцяти братів!...

Але завжди такі розмови скінчалися на тому, що погоджувалися з тим, що чоловік він незвичайний. Незвичайним здавався він ще й через те, що його імення ще й досі було для них невідомим і знав йо-

го лише отець ігумен, та старець Ананій.

А він, після того спокусливого сну, ще більше запалився вірою в Бога, який досі здавався йому невідомим і так вирішив дати обітницю перед лицем всього чернечого братства, що до гробової дошки зостанеться вірним охоронителем святих печер і дбатиме про їх, як не дбатиме про своє власне життя.

В день Успіння Пречистої він голосно дав свою обітницю перед чудодійним її образом і так пішов з денного світла в пітьму святих печер, де день провадив в мовчазній праці, а ніч в гарячій молитві коло мошей святих преподобників Антонія і Теодозія.

Старець Ананій, дивлячись на щирість свого послушача, доручив йому розкладати коло мошей святих преподобників жертвенні проскирки, що досі робив тільки сам, для чого особисто просив благословенства в отця ігумена.

З того часу він став тією загадковою тіною, яка була єдиною ознакою живого чуття в мовчазній усипальниці мертвих. О півночі, коли скінчав у своїй келії першу частину своїх молитов, брав у руки тонесеньку воскову свічку й нечутною ходою відправлявся до мошей Антонія й Теодозія, де й проводив решту ночі.

(Дальше буде).

великий попит на бриланти; за один карат платять 500—700 мільйонів. (Рпр)

Ціни в Москві.

Дня 11. липня на московських базарах нотовано такі ціни: пуд житної муки — 7,550.000 руб., фунт житної муки — 170.000 руб., пуд пшеничної муки — 16,250.000 руб., фунт пшеничної муки — 300.000 руб., пуд пшона — 13,880.000 руб., фунт бараньї — 170.000, фунт баранини — 850.000, фунт раф. цукру — 1,380.000, цукрового піс-

ку — 840.000, фунт масла — 950.000, фунт махорки — 860.000, чоботи — 30,630.000, черевики 23,130.000, аршин сукна — 5,670.000 руб.

Німці в сов. Росії.

Німецькі капіталісти, що згодилися зорганізувати в Петрограді автомобілеву і водну комунікацію а також перевести відбудову домів і водопроводів, жадають від совітського уряду гарантії у формі дозволу на виручку лісів і експлуатацію рудокопів (ПАТ.)

З жидівських справ.

Довкола мандату над Палестиною.

Ж. К. Б. доносить з Лондону: Затвердження мандату Англії над Палестиною наступило в суботу, 22. ч. м. В понеділок, 24. ч. м. о год. 3. пополудни мало відбутися явне засідання Ради Союзу Народів в цілі сформування ратифікованого мандату. Артикул 14 ий мандату, що передбачує спосіб управління надзору над святими місцями в Палестині також ратифікований.

Високий комісар Палестини до Арабів.

Високий комісар Палестини сер Герберт Семюель виголосив на останньому засіданні Прибійної Ради промову, в якій заперечив Арабів, що вони не мають чого боятися інституції мандату, бо інтереси Арабів будуть бережені, а Жиди не будуть правити краєм. („Хвіля“).

Маніфест Жидів до Арабів.

„Waad Haleumi“ видав до Арабів маніфест, взиваючий їх до злуки з Жидами, щоби Палестину зробити щасливим краєм. В маніфесті сказано, що Жиди не приходять до Палестини як неприятели, вони хотять тільки працювати для добра краю.

Протест Арабів.

Райтер довідується, що арабська делегація в Палестині вислала до міністрів загр. справ Англії, Франції, Італії та до Союзу Народів протест проти затвердження мандату над Палестиною. В протесті піднесено, що цей мандат протиставляється приреченню Англії та артикулові 22-му статуту Союзу Народів.

Плячи палестинського уряду.

По донесенням з Єрусалиму, негайно після ратифікації мандату

над Палестиною, палестинський уряд оголосить номінацію своїх представників в столицях європейських і американських держав.

Уряд Палестини поробить також заходи в цілі зяття загаліної позички і приступить до емісії банкнотів та золотих і срібних монет з написами на всіх трьох краєвих мовах, а саме англійській, жидівській і арабській.

Східно-галицькі Жиди у англійського віце-консула.

„Хвіля“ доносить, що дня 25. ч. м. заявила у англійського віце-консула у Львові делегація Екзекутиви Сіоністичної Організації для Східної Галичини, зложена з президента д-ра Леона Райха, віцепред-ра Давіда Шрайбера і д-ра Емілія Шморак. През. д-р Райх зложив на руки віце-консула подяку для англійського уряду за полегшення справи мандату над Палестиною. У відповіді на цю подяку віце-консуль, м. и., заявив, що цю справу полегшено згідно з потребами і волею жидівського народу та що тепер Жиди мусять самі будувати свою національну державу.

Маніфестації Жидів.

З приводу затвердження палестинського мандату панує велика радість в жидівських колах у Львові і на провінції. Сіоністична організація у Львові одержує з провінції гратуляційні телеграми. В різних місцевостях Східної Галичини відбулися на днях великі жидівські маніфестації. Львівські Жиди устроюють в суботу 29. ч. м. пополудни велике маніфестаційне віче в салі „Народного Дому“, на яким будуть виголошені реферати на тему: Значіння затвердження мандату.

Віднова філії „Просвіти“ та „Сільського Господаря“ після довгого просоння є доказом, що ідемо вперед „без ляку і зневіри“. Протягом року втратив „Сільський Господар“ свого провідника, д-ра М. Литвиновича, який перенісся до Коломиї, а який положив заслуги ще при віднові та скомплетуванні бібліотеки при читальні „Просвіти“ в Кутах, що найбільше досі проявляла життя. Заходом її відбувся традиційний концерт в честь Тараса Шевченка, який належить уважати найкращим святом в році, і в него вложили найбільше енергії місцеві провідники.

З доколичних читалень „Просвіти“ найбільше руху проявляє читальня в Кобаках, а то завдяки місцевим учителям та молоді, заходами якої улажено багато театральних вистав, як в своїм, так і в поближких селах. Старші громадяне цього села занялись будовою „Народного Дому“ і праця скоро вступає вперед. Велику втрату понесло село через передчасну смерть свого голови чит. „Просвіти“, та душі усіх існуючих товариств бл. п. Івана Букатчука, якому й улажено величавий похорон.

Слабше представляються в окрузі кооперативи. Заниділа „Селянська Спілка“ в Кобаках, через злий провіс зійшла на нівець „Руська Каса“ в Кутах, через брак грошей не проявляє життя „Господарська Спілка“ в Кутах старих, неправильно функціонує „Овочева Спілка“ в Кутах старих. Тому відчувається потреба здорової кооперативи і в тій цілі робиться заходи при підмозі „Сільського Господаря“.

Клич Ратуйте голодних на Україні! знайшов відгомін в чотирьох місцевостях, а то в Кутах старих, Кутах місті, Кобаках і Слобідці та дальшу акцію стримали репресії зі сторони жандармерії.

Великих шкід з господарського огляду наробили в червні повени, а дня 13. липня ч. р. упав небувалої величини град і знищив до тла збіжжя, огородину і саловину та понищив навіть бляшані дахи. Сподіватися належить, що власті, які саме тепер стягають ґрунтовий податок за усі воєнні літа, звільнять потерпілих бодай за рік біжучий і доставлять їм насіння на осінні засіви.

В. Цалинюк.

Турчанщина.

Організаційна робота.

Приходиться нам звістити про нові прояви громадянської організаційної праці в нашому повіті. І

так 5. липня ч. р. відбулися в Турці по кількості перерви звичайні загальні збори філії „Сільського Господаря“. Проводив о. Гр. Мороз з Борині, секретарював Дм. Великанович з Ільника. По звіті з діяльності уступаючого виділу зreferував д-р Мирон Кондрат справу переміни кружків С. Г. на кооперативи, виказуючи їх ціль і переважне значіння. Реферат дав товчок до незвичайно оживленої дискусії, яка скінчилася припорушенням виділові, аби негайно скликав відпоручників усіх освітніх і економічних установ для заложення „Повітового Комітету організації кооператив“. Збори, в яких взяли на жаль дуже малу участь селяни, вибрали через аклямацію до виділу д-ра Мирона Кондрата, д-ра Любомира Даниловича, о. Івана Федевича, проф. Михайла Владичина і міщанина Осипа Стеця, а на заступників виділових о. Володимира Венгринавича і господаря Анто-на Жука з Лімної.

Дня 16. липня ч. р. відновлено читальню „Просвіти“ в Середній Турці. Загальний збір по промовах д-ра Мирона Кондрата і о. Івана Федевича вибрав до виділу енергичних міщан, як Миколу Богдана, Івана Писанчина, Стефана Пуравця, Миколу Стахнова і Йосифа Стеця, отже є запорука, що читальня розвиватиметься як найкраще. На зборі вражала неприсутність інтелігентів, котрі мають патріотичні фрази на устах, а не вважають своїм обовязком прибути на просвітні збори.

Так само загальні збори читальні „Просвіти“ в Соколикках з дня 23. липня ч. р. не мали щастя відбуватися в присутності згаданих патріотів. Селяне прибули на збори масово, до читальні влисалось 56 членів, до виділу увійшли дуже свідомі і охочі до праці селяне Михайло Марців, Стефан Гема, Дмитро Максимовий, Настуня Моспан і інші. Д-р Мирон Кондрат і о. Володимир Венгринавич мали гарні популярні виклади „про значіння освіти в життю народів і одиниці“, проф. М. Владичин чимало причинився до цього, що оновлення читальні випало прямо імпортантно, та інтелігенція з Турки і тут не дописала! Не вжеж дасть вона себе випередити селянам і міщанам? К.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Дописи з краю.

Кути, пів. Новів.

Огляд за минулий рік.

Хотий судовий повіт Кути є складовою частиною політичного повіта косівського, однак з огляду на географічне положення є він для себе замкненою цілістю і живе своїм окремим життям. Має окремі просвітні та економічні інституції, які об'єднують 20 сіл, що розтяглись від повіту снітинського аж до Закарпатської України. Живчик народного життя бе тут мрно. Інтелігенції української обмаль. Є села, де крім учительки, нема більше інтелігентних одиниць, отже не диво, що село без проводу не в силі як слід відгукнутись на кличі дня. До того багато рухливих селян, вигнаних з хати бурливими подіями послидних літ, досі ще тиняється на чужині. Найбільше життя проявив ще центр повіта, себто: Кути. Кути старі та Кобаки. Є тут більше класові школи, з яких (головно з кобаської) вийшла значна частина ідейної молоді, є тут чимало інтелігентних сил (учителі, священики) і т. д.

Минулий рік багатий важкими подіями. З коломийської тюрми вийшло на волю багато загартованих Гуцулів, які під ударами жо-

стокої долі зрозуміли вагу хвилі. Згадаймо і про конскрипцію, до якої нерадо стануло населення і стягнуло на себе переслідування та кари (пр. Дмитро Будз з Старих Кут заплатив 5000 Мп.) Сюди належить і данина, яку в послидних днях стягається насильно і грабницья людське майно. З відрадних проявів слід занотувати отворення приватних курсів гімназійних в Кутах, яким місцева Польонія, закрита жандармерією і староством, робила неімовірні перепони. Курси ці стали наглядною потребою від хвилі поставлення кордонів на Черемоши, бо околиця тутешня висилала дітвору до Вижилиці на Буковині. Удержувались вони виключно місцевими засобами, а то платнею учеників та принагідними збірками. З науки користало 40 учеників під проводом чотирьох професорів. По фєріях істнуватимуть дві класи, тож слід вже тепер подбати о як найчисленнішу фреквенцію української дітвори, для якої прикладом повинна бути в минулім шкільнім році дітвора жидівська. Зазначити годиться, що гадку основання цих курсів піддав професор Юліян Стефанович зі Львова, а душею і досі є о. Володимир Стефанович. парох Кут.

Студентські справи.

Ще з приводу конгресу українського студентства.

Тим разом маю надію, що моє письмо дійде, хоч хто знає, — два останні чомусь-то пропали. Тому затрону і тим разом про трохи те, що писав ранше, та в першу чергу постараясь відповісти тов. Василенку ві „Землі і Волі“. Відповім йому слабо, а це знаю, та мимо усього зусилля так велигласно, як він, вилається я не в силі, „буржуазна безхарактерність“ не дозволяє.

Отже перша точка: „Галицька делегація вела петлюрівську політику, себто польонофілську“. І певно в консеквенції цієї політики галицька делегація рішучо спротивилася допущенню на конгрес бойкотуваного галицьким студентством, а записаного на краківському університеті п. П., і певно в імя побороування цієї петлюрівщини товариші соціалісти заклали протест проти цього, а навіть „votum separatum“.

Політикою галицької делегації керувала якась тайна чи цародійна рука — це друга точка. Яка, пан Василенко не каже. Та пригляньмося ближче політиці гал. делегації, а може й найдемо ту руку. Гал. делегація змагала до того, аби як найбільше студентства привертати

до боротьби, яку галицькій молоді приходиться вести за своє право вчитися в рідній школі. І коли товариші соціалісти своєю тактикою у поодиноких комісіях, яка змїряла до того, щоб майбутній „Центральний Союз Українського Студентства“ та „Центрально допомоги Українському Студентству“ зробити лиш номінально українськими, абе просто не допустити до їх зорганізованя, довели до різкого конфлікту між делегаціями придніпрянських організацій з Берліцу і Варшави і собою, тоді то галицька делегація, щоб не допустити до розбиття конгресу на придніпрянський і галицький ґурти, стануло по стороні роботоохочих придніпрянських груп і через сецесію соціалістів позбулася їх балакучого саботажу. І певно п. Василенко замітив, що після повороту тов. соціалістів уся намічена вже ранше конгресом робота була зроблена і прийшлося її лиш завершити відголосованням резолюції. Колиж і при цьому для соціалістів кожний натяк для поведєння Москалів супроти української нації був атакою на комунізм і його ідеали, здійснені у РСФСР. і УССР. (так було при резолюції про голод на Україні.

«Як і про вищу школу», то вже не є виною решти конгресу, ані гал. делегації, що всі легше відіткнули, коли славний «блук» рішив в друге і останнє вийти. Думаю, тут дійсно «розшифровано» і найдено «чародійну руку», та не поза гал. делегацією а за тими, хто стидливо прикривався плащиком «соціалістичного блоку».

Цікаво лиш булоб дізнатися від тов. Василенка, котра із ухвалених резолюцій була такою, що його одностайно не могли залишитися на конгресі. Я маю враження, що такої немає, і що тов. соціалісти вийшли не тому, що не могли остатися, а тому, що їм не вільно було остатися. Таке принайменше каже мені «гохштапелерська» льогіка дійсності.

А тепер ще декілька слів про сам конгрес. Я поспробую підчеркнути декілька загальних рисів конгресу, які характеристично відбивали від дотеперішних звичайних зборів української академічної молоді.

Перше, що кидалося в очі у конгресовій роботі це відсутність психічних різниць між більшістю Придніпрянців і Галичан. Аж дивним ставало, коли у питаннях, які моглиб різнити, і на длі глибоко роздвоили громадянство по обох боках Збруча, молодь находила все спільну мову і то не шляхом мовольного шукання компромісу, але безпосередньо, стихійно, з глибини нової всеукраїнської вже психіки. Таке було у питаннях про вищу школу на Україні, подібна згідливість проявилася і у політичних дебатах. Правда, частина галицької молоді — а це соціалістичний блок і дехто з емігранції, ставилися боком до цього явища, донюхувалися скрізь петлюрівщини і контрреволюції, та були це іменно ті гурти, які ще до сьогодні не успіли набратися віри у власні сили і все ще орієнтуються — хто на Антанту, хто на большевиків, а дехто і на одних і на других.

Другим помітним явищем нарад був незвичайно високий культурний рівень дискусій. За весь час конгресу мимо темпераментних не раз проявів, ні разу не впало ні одно непарламентарне слово, ні разу противники не заатакували себе особисто. Розмови все відповідали повазі нарад і в більшості були пронизані доосередочним змаганням як найкраще вирішити одно чи друге питання. Лиш знову обі «орієнтуються на зовнішні сили» групи частіше виступали як оборонці своїх, не все ясних, принципів, чим як співробітники у спільному ділі. І отця культурна, толерантна постава більшості конгресу виводила з рівноваги головню т. зв. соціалістів, які, шукаючи причин для розбиття і обезцінення конгресу, зі своїми атаками попадали усе у порожнє і накінце вийшли — з формальних причин.

Третьою додатньою сторінкою конгресу була його діловитість. Студентство, яке довгі роки не сходилося у такому складі, яке перейшло через цілий вир визвольної боротьби: ціле пекло повосенних орієнтацій аневіри, розпуки, еміграційних злиднів і таборових мук, у своїй більшості рішуче отряслося з цієї безнадійності, у якій ще потапає дуже значна частина суспільності і спокійно застановлялося над способом як взятися до продовження діла визволення. У 16-ти днях нарад розглянено точно питання вищої освіти на всій Україні і на еміграції, встановлено напрямки, по яким повинна йти академічна і суспільна праця студентства, заложено центральні організації — станова і економічна, розглянено питання позашкільної освіти, тілесного виховання, жіноче і т. д. А провідною думкою усіх рішень і завдань, які поставило собі студентство, була ще раз підчеркнена активність у змаганні до національного ідеалу, власної соборної незалежної держави, у якій, по словам одної з резолюцій (яка й

була причиною першої сесії, т. зв. соціалістів) «булиб як найширше забезпечені інтереси трудових українських мас».

Колиб вважати конгрес свого рода іспитом студентства на зрілість до цивільної поважної праці, то — на мою думку — студентство цей іспит здало!

Цоппот, липень 1922.

Я. Чиж.

Інформації для тих, котрі намірюють вийхати на студію до Данцігу.

З вищих шкіл в Данцігу є тільки політехніка (Technische Hochschule), котра ще перед війною була одною з найкращих шкіл в Німеччині. Є шість факультетів (Fachabteilung) а то: 1. Архитектура, 2. Будівельна інженерія (Bauingenieurwesen), 3. Будова машин з підвідділом електротехнічним (Maschinen ingenieurwesen), 4. Будова кораблів і їх машин (Schiffbau), 5. Хемія, 6. Загальне технічне знання (Allgemeine Wissenschaften).

Вступних іспитів ніяких не треба здавати. Вказаним булоб, щоби вже тепер негайно вносити подання о приняття (в німецькій мові). Подання адресувати: An das Geschäftszimmer der Technischen Hochschule zu Danzig-Longfuhr. До подання треба долучити: в оригіналі і в урядових перекладах на німецьку мову: 1) матуральне свідоцтво, 2) свідоцтво моральності, оскільки була перерва в студіях більше року, 4) Curriculum vitae (Хід студій, національність, релігія, державна приналежність і т. д.), 4) ементуально свідоцтво відходу з посліднім фреквентованої петентом Високої Школи.

Подання слати поштою і ждати на відповідь дома. Оплати на один семестер такі: а) Ausländergebühr (для негрожан Данціга обовязково) 2000 м. нім. (дві тисячі мар. німець.) на семестер, б) Auditorengebühr 10 м. нім. (десять) за годину на тиждень і семестер (разом виносять около 500 м. нім. на семестер), в) ріжні т. зв. Nebengebühr около 200 (двіста) марок нім. на семестер.

Виклади на зимовий семестер починаються 15. жовтня.

Точні інформації находяться в програмі викладів, які висилає: Geschäftszimmer der technischen Hochschule zu Danzig-Longfuhr за надісланням 8 (вісім) м. нім.

Помешкання легше найти як у Львові. Ціна з умеблованням і постелею (інакше не винаймають) (місячно 300—500 м. нім. За світло і опал платиться окремо. Харч т. є. обд і вечера в мепс-і на техніці. Обід тепер по 11 м. нім. денно, вечера по 8-50 м. нім. денно. Пересічне студентське удержання коштів тепер около 1800 м. нім. місячно.

На жадні допомоги не можна числити. Пашпортів на переїзд до Данцігу не потреба, тільки звичайна ідентичність.

За помешканням звертатися до посередника (Wohnungsvermittler) у Danzig-Longfuhr, Brunshoferweg 40, котрий за посередництво побирає оплату 50—100 м. нім.

Хто буде прийнятий, може звернутися о спеціальні вияснення і поміч до: Гуртка українських студентів в Данцігу (адреса: Verein ukrainischer Studenten, Technische Hochschule Danzig-Longfuhr) тільки між 1—15 жовтня с. р.

Данціг, дня 22. липня 1922.

Гурток українських студентів.

З усіма писемними замітками в справі допомоги акції в користь «Голодної України» і українських емігрантів в Польщі, хай наше місто звертається до «Союзу Українок» у Львові вул. Рутівсько-го 4. 22. (Народний Дім).

РІЖНІ ВІСТІ.

Під ед льондонською конференцією.

Аг. Райтера подає: Лорд Бальфур вислав до Поанкаре повідомлення, що англійський уряд почувається щасливим, що буде міг бачити його як гостя в Лондоні. Бальфур завважує, що італійська криза може бути перешкодою для приїзду італійських заступників в так короткому реченні. Дальше додає Бальфур, що є конечною річю, щоби на конференцію прибули також представники Бельгії й Еспанії, бо наради мають в програмі також справи, що будуть торкатися інтересів тих держав.

На тему конференції А. Дюранжа і Поанкаре.

Французька преса обговорює з великим заінтересованням справу недалекої конференції Поанкаре з Л. Джорджом. На ту тему пише «Матен»: Ця конференція мусить бути рішачою. Франція не може довше вдовольнятися середниками, що не ведуть до позитивної і конкретної цілі. Програмою Франції не є знижати або розірвати на часті німецьку державу, її ціллю є усунути тільки дволичність в політиці. Поанкаре верне з Лондону або з коннессіями, або з повним «фейр плей». Жалає цього публічна оцінка Франції.

«Л'Евр» пише: Останнє засідання англійського кабінету показало можливість нових труднощостей на будучій конференції прем'єрів. Ті труднощі полягають на тому, що Поанкаре жадає докладного очеркнення програми нарад, натомість Л. Джордж змагає неначеб до поширення цієї програми. Поанкаре має на думці висунути тезу, на підставі якої Франція не хоче з гори приписувати злочини німецькому уряду і хоче дати Німеччині дуже коротку мораторію.

Боротьба з націоналістичним рухом в Єгипті.

ВБК. доносить з Лондону: В Каїрі і Александрії арештовано ряд прихильників Заглюля Паші, тому що оголосили вони маніфест, де підбюють населення проти Англії і Єгипетського уряду.

Протест Арабів.

Аг. Райтера доносить, що арабська делегація в Палестині вислала до міністрів закордонних справ Англії, Франції і до Союзу Народів протест проти затвердження палестинського мандату. В протесті піднесено, що цей мандат супротивляється приреченню Англії з 1915 р. і 22 ст. статута Союзу Народів.

Нарада репараційної комісії.

Парижський «Журналь» доносить, що репараційна комісія радила вже над австрійською справою і питанням Шантунгу. Справи мораторії на разі ще не обговорювано.

Д-р Брайтшайд в Парижі.

ПАТ. доносить, що до Парижа прибув представник німецьких не-

залежних соціалістів д-р Брайтшайд, щоби взяти участь в обході річниці смерті Жоффа. Д-р Брайтшайд буде промовляти іменем німецьких соціалістів.

Берлін російським політичним центром.

«Шікаго Трібюн» пишучи про розбиття гагської конференції, висказує переконання, що Берлін може статися по Москві головним російським політичним центром.

Димісія Ірландського міністра закордонних справ.

ПАТ. доносить з Деліна, що міністр закордонних справ Ірландського уряду Дефін, подався до димісії.

Ватикан помагає голодуючим в Росії.

Аг. Аваса доносить, що ватиканська місія помоці голодуючим в Росії вийхала вже з Барі через Константинопіль до Росії.

Моргентав у папі.

ПАТ. доносить, що сенатор Моргентав прибув до Риму і відбув довшу конференцію з папою в справі Палестини.

Троцький готується до утечі?

«Зіславіше Корр.» доносить з Парижа: Як подає «Саторлейноз», Троцький і інші большевицькі провідники, приготували вже подібний план утечі на випадок упадку совітської влади в Росії.

Минзла Миколасевич в Баварії.

«Сєродня» пише, що б. князь Микола Миколасевич прибув з Італії до Баварії і думає там поселитися. Правдоподібно замешкає він недалеко посілости кн. Лайхтенберга в гор. Баварії.

Співзвання Денкіна.

«Русспресс» доносить з Парижа: «Последнія Новості» поміщують лист генерала Денкіна такого змісту:

«В Будапешті я не був. З генералом бар. Вранглем не бачився. В ніякій звязи з ним не стою. Політикою зовсім не займаюся. Мешкаю з економічних мотивів на провінції, на Угорщині».

Енвер паша еміром Туркестану.

З Константинополя доносять, що Енвер пашу проголосило населення зайнятих ним областей Мезо-потамії, еміром Туркестану.

Евакуація російських збігців в Константинополі.

«Тан» доносить з Константинополя, що 7 держав які належать до Союзу Народів, субскрибувало конечну грошову суму, для переведення евакуації 15.000 російських збігців з Константинополя. Будуть вони перевезені на Угорщину, до Югославії і Болгарії. Уряди цих держав згодилися прийняти збігців.

Нафтова конференція в Газі.

В м. версені відбудеться в Газі міжнародна конференція трестів нафтових підприємств Європи.

МАЛНИ ФЕЙЛСТОН.

З дороги життя.

ДУМА.

Ой, що в Софійському заграли
[дзвони, затремтіли,
Не білі голуби — ангели у небо
[полетіли.
Ой там збіралися під прапори, під
[соняшні,
Ще й сині, від нині
Не буде більше пана у Вільній
[Україні.

Ідуть, ідуть з музикою
Під тинню прапорів
Прекрасною, великою
Рікою стиглих нив.
Ідуть, ідуть, вітаються
І славлять щасні дні.

Жахтять — переливаються
Іх душі вогняні.

Ой, там виходили попи з Софій-
[ської, з-за брами
З хрестами, з корогами
У шатах золотих коло Богдан
[правлять службу
Божу, як рожу!
Вітай свою, Україно, долю, — в
[тай дівчину гожу!

Горять, горять свободою
Вчорашній раби,
Бо чули: «Встань з природою»
Звук ангела труби.
І встали всі співаючи
З природою весни
З природою вітаючи
Чудові, дійсні сні.

Як засміялося до них та праведне
[сонце:

Не дурно гріло я, світило у кож
[неє віконце!]
Як заходилися хмарами ткати ска-
[тертини —

Хвилини —
Діють та розцвітають небесні
[бархатини.

Цвітуть в піснях вкраїночки
Дзвіночки срібляні
Душею. Чорнобрівочки
Струнчасто — осяйні.
Тож матері майбутній
Стрічають дні ясн.
О, хвилі незабутній!
О, сонце! О, пісні!

Ой, що в Софійському та грали
[дзвони — замовкали.
Там прапори приймали, до народа

[промовляли...
Гей разом, разом станемо на во-
[рога ми, браття, —
Завзяття! —
Хто зрадить Матір-Україну —
Прокляття тим, прокляття!
І суне військо лавою
Від білих, тихих брам,
Із „Заповітом“, „Славою“.
Весь Київ — наче храм.

В нім скапала кров часові.
Кров мучнів без винця...
І в нім горять Тарасові
Вкраїнські серця.

П. Тичина.

ТЕЛЕГРАМИ.

Перед стрілою Поанкаре з Ллойд
Джерджом.

Льондон (ПАТ.) „Дейли
Тел.“ доносить, що французький
амбасадор навідався до уряду за-
кордонних справ, але не приніс від-
повіді Поанкаре на вторкову ноту
Бальфура. Сподіються, що фран-
цузська відповідь наспіє до Льон-
дона протягом сьогоднішнього дня.

Париж (ПАТ.) ВКБ. По зві-
домленням часописів, Поанкаре з
відповіддю своєю буде мабуть ви-
жидати на полагоду італійської
кризи, що, як догадуються, послі-
дує на другий тиждень. Колиб іта-
лійська криза протяглася даліше,
Італію, як догадуються, заступав би
на льондонській конференції її ам-
басадор у Лондоні. По донесен-
ням „Пті Парізієн“ з Лондона,
англійські офіційні круги припи-
сують велике значіння участі
італійського правительства в льон-
донській конференції.

Конфлікт з Баварією.

Берлін (ПАТ.) ВКБ. „Берл.
Цтг. ам Мтг.“ довідується про не-
гайне відложення засідання німець-
кого уряду в справі Баварії. Запо-
віджену на нині передпол. Раду
міністрів під проводом президента
Еберта в останній хвилі безречен-
цево відложено. На сьогоднішньо-
му засіданні Ради міністрів мало
запасти оконечне рішення в справі
Баварії. Переговорів, навязаних пре-
зидентом Ебертом, в котрих бере
участь президент Лебе, не покінче-
но. Переговори ці зміряють до
злагодіння конфлікту.

НОВИНКИ.

— Здоровля Е. Чикаленка. Як до-
відуємося, здоровля нашого гро-
мадського діяча Евгена Чикаленка
значно покращало. Хорим заопіку-
валися найзнаменитші віденські лі-
карі — інтерніст проф. Візель та
хирург проф. Ранці. 21. червня під-
дався Чикаленко операції жолудка,
котра перейшла щасливо. Операція
була дуже тяжка: хороми зроблено
в жолудку новий вихід, бо в ста-
рому була язва. Операція ся дуже
намучила п. Чикаленка, але тепер
він уже почуває себе добре і без
міри вдячний своїм лікарям за при-
вернення здоровля.

— Дирекція поліції остерігає „Dzien-
nik Ludowy“. Редакція органу
ППС. „Dziennik Ludowy“ дістала
від львівської дирекції поліції осто-
рогу, в якій сказано, що згаданий
орган з приводу кабінетної кризи
поміщує тенденційні статті, які ма-
ють на меті збудити ненависть до
деяких суспільних класів, що може
але вплинути на настрої громадян-
ства, особливо в „Малопольщі“. О-
сторога кінчиться погрозою, що
наколи редакція не змінить напрям-
ку шоденника, то поліція буде зму-
шена його закрити.

— Політичний двобій. Редактор
італійського соціалістичного шо-
денника вислав редактори органу
фашистів „Percorso del Italia“ секу-
дантів, з приводу зневажливого
згаду в соціалістичній газеті проти

Дві совітські ноти до Румунії.

Москва (ПАТ.) Вольф. Рб-
сійський нарком закордонних справ
оголосив у часописах дві ноти со-
вітського правительства до румун-
ського правительства. Перша нота
домагається рішучо здержання по-
мочі для військових протисовіт-
ських організацій, роззброєння їх
і розв'язання, а також розв'язання
т. зв. дипломатичних місій. Друга
нота висловлює надію, що румун-
ське правительство здементує часо-
писні вістки про поширювання
„агітаційної бібули“ українським
військовим літаком, котрий мав осі-
сти в Румунії, та жадає, щоби обох
совітських летунів відіслано на
Україну.

Ленін їде на Крим.

Берлін (ПАТ.) „Тел. Юнаї-
тед Кемп.“ доносить з Москви, що
лікарі поручили Ленінові побут на
Криму. Ленін виїде в найблизчих
днях з Москви і замешкає в дав-
ньому великокняжому замку в Ялті.
Для його особистої охорони відій-
шов на Крим батальон московської
гвардії.

Заява Л. Джерджа.

Льондон (ПАТ.) В палаті
громад заявив Л. Джердж, що пред-
виджує конечність нової конферен-
ції. Пригадав, яке становище займа-
ли союзники супроти Росії підчас
війни. Союзникам не можна закида-
ти, начеб спричинили інвазію в Росії,
бо союзники перешкодили Німцям
озолотити російськими скарбами. Ни-
нішня Росія виїде з теперішніх
услів лише при допомозі культурного
світа, виконавши деякі застереження.

особи редактора другого табору.
(ПАТ.)

— Доріжки в Австрії. Товариство
реставраційних вагонів в Австрії
визначило сталі ціни на харчі: сні-
дання 2200 К, обід і вечера 10.000
корон.

— Порцелянові дзвони. В Саксонії
скінчено відлив порцелянових дзво-
нів для костела в Мейсен.

— Большевицька шпіонажа в чехів-
ській армії. Чехословацьке міністер-
ство війни офіційно доносить,
що у одного офіцера генерального
штабу явився большевицький агент
і намовляв його за гроші зрадити
військові тайни. Офіцер повідомив
про те свого команданта і шпіо-
на арештовано. (Ріпрес.)

— Пропала жінка. Перед десятима
місяцями виїхала Руза Павільон зі
Львова з вул. Короля Лещинсько-
го ч. 10 до Володимира Волин-
ського, щоби там відвідати родину
і до тепер слід за нею загинув.
Слідство виявило, що вище згада-
ну арештували в Копичинях неві-
домі агенти поліції під замітом
шпіонажі. Досі не найдено ані тих
агентів, ані жінки.

— Щеплення проти холери. З при-
воду того, що в Рівному появились
випадки холери, залізнична влада
вимагає від пасажирів, що їдуть в
ту область свідомства щеплення про-
ти холери. Особи, що бажають
їхати на схід і мати свідомство ще-
плення зобов'язані зголоситися в
бюро чеського фізикату у Львів.

ському ратуші І. пов.

— Пряме подання Львів-Відень.
3 днем 23. липня впроваджено між
Львовом і Віднем безпосереднє по-
лучення постійними потягами Ч.
204 (відїзд зі Львова 18:05) і Ч.
203 (приїзд до Львова 8:35).

— Лиса жінка. В одному місті у
Франції відбувся цікавий розводо-
вий процес, в якому один горожа-
нин обжаловує свою жінку, що
вона ще перед шлюбом мала лису
голову, але скривала лисину штуч-
ним волоссям. Нещасний муж до-
казував у суді також, що його жін-
ка має на нозі зрослі пальці, що
будить в ньому прикре почуття
обридження. Суд не дав дозволу
на розвід мотивуючи це тим, що
всі фізичні хиби у жінки повинні
чоловік пізнати ще перед шлюбом.

— Бандитизм. Недавно недалеко
Озерян замасковані бандити пора-
нили тяжко купця Офенцелера і о-
грабили у нього більшу суму гро-
шей. Коло Підгорець бандити за-
мордували купця Боруза Мантля та
ограбили його дім. В селі Воля ко-
билянська п. Самбір вночі у куп-
ця Бегляйтера ограблено 100.000 мп.
і дорогі річі вартості 150.000 мп.

— Пояснення. На нотатку „Гли-
нянські містерії“ поміщені в 120 ч.
нашого часопису дістали ми таке
пояснення: Глинянська каса т. зв.
задаткова з причини воєнного ли-
холіття хилилася цілковито до у-
падку, а навіть грозило, що з огля-
ду на велике число членів Поляків
і Жидів перейде цілком в чужі на-
руки. Інтелігенція міста Глинян до
того факту віднеслася з винятком
одиноцька байдуже. Отже персонал
касовий був довгі літа неукраїн-
ський. Нинішня дирекція, вибрана
доперва 22. V. 1922 і власне з при-
чини недостатчі персоналу майже в
перших днях урядовання повстав
немилий інцидент в висилці листа.
Запримітивши се, Дирекція listino
перепросила о. Садовського, пе-
ресилаючи лист дослівного змісту
в українській мові. — З поважанням
д-р Микола Рибак.

В тій самій справі дістала наша
редакція від громадян м. Глинян
письмо, яке подаємо в скороченні:
„Народний Дім“ в Глинянах буду-
ється 10 літ і досі нема надії на за-
кінчення будови. Коли скликано
в тій справі загальні збори, то на
300 місць явилось 4, а на 20 інте-
лігентів 6 осіб, з яких не всі вписа-
лися в члени. Загальні збори „На-
родного Дому“, які відбулися зараз
по прибуттю д-ра Рибак з Гли-
нян, не могли уділити б. уваги аб-
солютно з огляду на неясну діяль-
ність. Стара дирекція, в склад якої
входили і о. Садовський та п. Кос-
тенюк не висвітлюли сумнівних фак-
тів діяльності і досі, чим здержано
всяку діяльність корінно глинянсь-
кої інтелігенції. Що до дирекції ка-
си, то вона на протязі 40 літ уря-
дувала в польській мові, а тим са-
мим д-р Рибак не міг так скоро
змінити установ цієї каси, в якій він
урядує від 22. V. 1922. Д-р Рибак
веде працю безінтересово без ви-
нагороди, а про реформи ще не
може бути мови. Що до письма в
польській мові, то його вислав у-
рядник помилково, а д-р Рибак ви-
готовив це письмо зараз по укра-
їнськи. Заслугою д-ра Рибак є
факт, що в суді ведуться розправи
по українськи. Він-же веде багато
політичних процесів безплатно, за
що йому належить подяка. — На-
ступає 10 підписів.

— Спішть з напругою футер те-
пер через літо та нові замовляйте
в українській фірмі Карпяка у Льво-
ві вул. Куркова 11 а. 132 1—10

ЖЕРТВИ

Голодий Україні

Громадяне м. Бережа-
ни: по 1000: д-р Лаврівський, д-р
Бемко; 800 Бабяк Ф.; по 500: Ба-
бій, Бородайко А., Дзюба А., Кізи-
ма В., Коківський Ф., Копцюх В.,
Корба, д-р Лавицький, інж. Маци-
нський, радн. Шербацюк, радн.

Цурковський, д-р Свістель, д-р Паш-
ківський, Мартинець, Шогібков-
ський, д-р Терлецький, Зугаєвич,
Цуприк, Сакалюк, Остап Манаць-
кий (Біше), д-р Померанц; 250 Служ-
жинська; по 200: Сендецька, Кри-
пякевич, Клеор, Сінгалевиш; по
100: радн. Бачинський, Лонкевич,
Мидляк, Кошикова, Маринецький,
Войтович, Кізімівна.

Скарбові урядники —
Львів: по 2000: Дурбак Г., Ту-
станович Д., Маркевич І.; 1.510
Гуссаковський В.; по 1000: Гориш-
ко С., Кордасевич Е., Пляско Г.,
Медвідь І., Павлик Ф.; по 500:
Зробек В., Нечипорівна, Абрисов-
ський Р., К. Й.; 100 Яблонський В.

Складка урядників в
Вадовичах: 3000 Шухевич П.
прок; по 1000: Козак А. ст. оф.,
Білик Г. ст. оф., Блавацький канд.
адв., Підляшевський В. аплік. суд.,
Костецький І. уряд. подат., Яцишин
М. секр. староства; 400 Козак Ста-
нислава, 100 Козак В. уч.

Збірка комітету в Лю-
біні великім: по 2.500: о. Фе-
динський І., Федінська Ярослава;
2000 Штайфер Е., 1500 полк. Бі-
занц, 1100 Цигіль В.; по 1000: Го-
лубець В., Наварівський Г., Шма-
гача М., Мартиняк І., Габа А., Кри-
станяк І., Місько Г. зв. Стаборов-
ський Лига К., Юськів Д., Юськів С.,
Юхницький С., Мартиняк В., Марти-
няк В., Зубицький В., Соловій Анна,
Соловій В., Мартиняк І., Сярий О.,
Процак Г., Кишко І., Орлік Зонька,
Голубець В., Луків А., Яхницький І.,
Кондзюла І.; 700 Очерклевич М.,
600 Соловій С.; по 500: Федінська
А., Федінська Олюся, Федінська
Ірена, Федінський Ромцьо, Бунцель
Ф., Чухновський З., Міськів М., Ше-
ремета І., Горностай П., Наварів-
ський С., Шимер С., Голубець О.,
Ціпора М., Дрікс Ізаак, Жила С.,
Борецький О., Мрак А., Папірник
О., Сярий І., Мартиняк О., Соловій
М., Жила О., Магоцький П., Вільд
Т., Горностай В., Магоцький І., Труш
М., Болух В., Ільчишин А., Андруш-
ко К., Ільчишин І., Сусусловський
О., Баран Д., Наварівський М., Бо-
рецька З.; по 400: Борецький Г.,
Труш А.; по 300: Соловій М., Іль-
чишин В., Гайдук М., Маца С., Ган-
дзель Г., Голубець А., Навроцький
І., Ільчишин Анна, Мітрєнга М., Ба-
ран І., Габа І., Кремер, Замихів-
ський І., Борецька К., Шмагала І.,
Кертупський В., Мацелюх О., Місько
Г., Решміг Абусь; по 200: Турка-
лек Д., Андрушків І., Косик Г., Ма-
гоцький М., Більська М., Дудок
Фель, Баран Г., Борецький М., Іль-
чишин Мих., Сярий Я., Мартиняк
В., Мартиняк А., Луків І., Гуменний
С., Стахів І., Банах Г., Соловій М.,
Акер І., Гавсер, Фляшеберг Г., Ста-
хів К., Місько Ф., Іваскевич В.,
Шмагала М., Бешлей А., Луків І.,
Думас Гр., Шипер З., Андрушків М.,
Соловій І., Паук І., Ощипка М.;
190 Стецишин В., 150 Луків М., 160
Паньків І., 140 Якімець А.; по 100:
Банах І., Труш З., Вербіцький В.,
Румінський Ф., Андрушків О., Ру-
мінська А., Румінський В., Коромець
Г., Заграй З., Герин І., Герин М.,
Борецький М., Лига Д., Банах А.,
Фадішин І., Ільчишин О., Стахів Г.,
Яхницький С., Паук І., Борецький Г.,
Мартиняк І., Мартиняк М., Гродзіць-
кий С., Горностай П., Реттг Хаїм,
Горностай М., Еліаш М., Банк Ма-
ер, Сярий В., Бублик В., Бублик І.,
Очеркневич В., Очеркневич Г., Очерк-
невич О., Сяра М., Сярий Г., Ярим-
чук Д., Цигіль Д., Процак В., Гу-
менний С., Орлік В., Яхницький П.,
Строцький О., Шипер І., Ільчишин
І., Мітрєнга О., Богоніс С., Войту-
хів К., Войтухів В., Бобеляк В.,
Ільчишин Г., Бобеляк О., Савка П.,
Андрушко Ів., Зубицька А., Борець-
кий В., Борецький М., Магоцький В.,
Кметь С., Ковалишин М., Равський
О., Кертупський П., Шипер В., Па-
ляш Р., Блавацький Ч., Рильський
В., Андрушко Гринько, Голубець В.,
Розенберг М., Яцишин З., Олєярніч
К., Вержановський С., Ільчишин С.,
Яхницький В., Горностай В., Вержа-
новська А., Равська А., Бобеляк В.,
Стангет М., Фабрига І., Фабрига

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСНИК.

Стан засівів.

Головний статистичний уряд у Варшаві видав про стан засівів на територіях польської держави і зайнятих нею земель таке звітлення:

Наслідком опадів в місяці червня ц. р., головню на східній і південній сході, стан земних плодів представляється взагалі корисно. Віймок творить долину середньої Висли (варшавське і келецьке воєводство), що даліше діставала мало дощу.

Пересічний збір обіцяв такі кількості в кубічних сотнарах (900 кг.) з гектара (18 морга, 4 маґдебурські морги, 0.9 десятини): озима пшениця 11.7; озиме жито 11.7; озимий ячмінь 10.4; ярий ячмінь 12.3; овес 11.9; лугове сіно 18.5; сіяне сіно 29.4.

Сподіваний урожай з одного гектара в різних воєводствах для озимої пшениці і жита був такий: воєводство варшавське 7.9 і 9.2; лодзинське 13.7 і 11.9; келецьке 8.5 і 9.5; люблінське 10.8 і 11.5; білостоцьке 11.3 і 12.2; новгородське 7.8 і 7.9; поліське 8.9 і 11.1; волинське 14.4 і 13.8; познанське 16.4 і 14.8; поморське 17.0 і 14.7; краківське 11.3 і 11.2; львівське 11.0 і 11.7; станиславське 13.3 і 13.1; тернопільське 13.0 і 13.7.

Стан засівів інших важливіших земних плодів в класифікаційних степенях буде: бараболя 3.6; цукрові бураки 3.3, причім 5 означає стан знаменитий, 4 добрий, 3 середній, 2 мірний і 1 злий.

Сподівана видатність цього року (на основі дат з кінця червня) буде приблизно для озимої пшениці о 4 процент більша чим торік, для озимого жита о 2 процент менша, для ячменю та сама і для вівса о 5 процент більша. Беручи під увагу побільшення посівної площі в цім році, сподіваний урожай буде для пшениці більший о 18 процент, жита о 20, ячменю о 11 і вівса о 26 процент чим торік. Найгірше представляються сіножаті, тому збір сіна буде гірший, чим торік. За те бараболя дає надію на

загальний збір 40—50 процент більший.

Цни збіжжя.

На збіжжівій біржі у Варшаві були дня 22. ц. м. такі ціни (за 100 кг.): жито галицьке 15.200 мп., жито яре 16.500, ячмінь 17.000, овес 22.500, житня мука 23.800, житні отруби 9.250, пшеничні отруби 9.300, ячмінні отруби 9.250, ячмінні крупі 26.000.

Варшавські газети доносять, що наслідком спадку цн муки в останніх днях подешевів значно хліб. Пекарні продають уже фунт темного хліба за 65 мп. Упали також ціни бараболю і заповідається дальша знижка з огляду на великий урожай бараболю.

Львівська збіжжєва біржа цін не оголошує і у Львові удержується дальше дорожнеча.

Грошовий оборот в Югославії.

По донесенням сербських газет в дни 30. червня ц. р. скількість паперових грошей, що знаходяться в Югославії, піднеслась о 60 мільонів динарів і виносила загалом 4.800 і на 860.000 динарів.

Чеські гроші.

По звітненню управи Чехословацького банку в часі від 8. до 15. липня ц. р. скількість чеських паперових грошей зменшилась о 220 мільонів корон. Таким чином в обороті знаходиться дотепер о 1.073 міль. менше, чим дозволено законом. Одночасно оголошено офіційно, що в чехословацькій державній скарбниці знаходились дня 15. липня ц. р. запаси золота і інших дороговісних металів вартості 1.547 міль. чеських корон.

Металічна монета в Румунії.

Румунський національний банк звернувся до міністерства фінансів з проєктом вибити на 500 мільонів металічної монети в вартості по 1, 2 і 5 левів, призначеної на виміну відповідних паперових грошей. Зогляду на велику складність спра-

ви міністерство ще не дало відповіді.

Жнива в Росії і на Україні.

Надії совітського уряду, на сегорічний урожай не оправдались. Ледви почалися жнива, а вже уряд стверджує новий неврожай. новий голод і новий помір. Голова все-російського езекутивного комітету Калінін їздив в останній часі на Крим, що побіч України був шпихлерем російської держави і свої помічення оголосив на засіданню комітету помочи голодуючим.

Весь Крим, сказав він, знаходиться в тяжкій положенню. В містах голодує до 80 проц. людності, по селах до 90 проц. Сьогодні засіви виносять ледви п'яту частину засівів торічних, решта лежить відлоєм. Але й ті засіви завели — вся озимина пропала, не вродила нічого. Лише ярини обіцяють середнє жниво, оскільки не заскочить якась надзвичайна катастрофа. В найкращім разі сегорічне жниво вистало б на яких півтора місяця. На жаль, на Крим влада саранча і нищить і ті скупі засіви. Рівночасно кримські ліси падають жертвою гусильниць, що знищили майже ввесь деревостан і тепер кидаються на виниці.

Новий неврожай обняв також район Одеси, значну частину херсонської губернії і майже всі ті околиці, де людності переживає страшну голодову катастрофу. Наслідком того з околиць, захоплених неврожаєм, людності починає втікати, мимо строгих заряджень совітської влади, що силоміць завертає втікачів на давні місця побуту. Ходить о те, щоб хліборобам не забракло робучих рук до жнив.

В противенстві до надморських сторін зовсім вдовольно заповідаються жнива на Україні, головню в західних її губерніях. Посіана площа є тут навіть вища від нормальної і виносить 20 проц. звичайної управи. В дуже добрім стані знаходяться плантації бураків, що дають змогу пустити в рух около

40 цукроварень, між тим коли то-рік працювало всего 15 цукроварень на Україні.

Курс грошей.

Курси заграницних валют. Львівська неофіційна біржа нотувала дня 27. липня: американські долари 5850—5870, одинки і двійки 5760—5780, канад. долари 5700—5720, одинки і двійки 5670—5680, нім. марки 11.80—11.90, сотки 11.40—11.60, дрібні 00.00—00.00, леї 32.50—33.50, дрібні 31.50—32.00, чеські корони 128.00—130.00, дрібні 122.00 до 125.00, австрійські тисячки новійшої емісії 600—650, стар. емісії 1600—1650, сотки новійшої емісії 60.00—65.00, стар. емісії 160.00—165.00, 50-коронівки 35.00—45.00, 20-коронівки 23—26, 10-коронівки 11—13, 1-ки і 2-ки 0.40—0.50, пап. рублі 5 сотки 160—170, сотки 150—160 25-рубл. 145—155, 10-ки рубл. 1.25—1.30, решта дрібних 0.70—0.85, думські тисячки 25.00—32.00, думські 250-рубл. 15.00 до 22.00, карбованці 1.00—2.80, гривни 4.00—8.00, франц. франки 440—450, фунти штер. 24800.—25800, шв. франки 1000.00—1050.00 Золото: 20-кор. 22.000—25.500 20-фр. 21.000—21.200, 20-марківки 23.800—24.000, фунти шт. 22.200—22.300, 10-рубл. 27.000—27.500, дол. 5.550—5.600. Срібло: Австр. корони 430—440, 5-кор. 2300—2350, фльорени 1160—1170, рублі 1900—1920, копійки 9.80—10.00, амер. долари 4800—5000, половинки і чверть 4.600—4.850, кан. дол. 4.650—4.700, дрібні 4.450—4.450, леї 445—448.

Всі матеріали, призначені до „Жіночого Вісника“, проситися надіслати на адресу: О. Коренцева, — Львів, Хмельовського 15

П. Верхола Т., Магоцька А., Гайдук О., Наварівський В., Хома Г., Вознякевич М., Бачула А., Болтач В., Сярий І., Соловій М., Тимчишин Г., Процак М., Банах М., Орлік Г., Пуцята С., Пуцята О., Шинер А., Мацелюх Г., Жила М., Місько А., Ільчишин М., Бублик П., Борецький С., Магоцький П., Луків І., Луків В., Луків Ів., Луків Г. Прочі нище 100 мп.

Пресвітне організаційний фонд Тов-а „Пресвіт“.

164) о. Данило Попович в Гниличках 1000, кличе: о. Евгена Мацелюха в Зарубинцях, Івана Ющишина в Гниличках і Мусія Трача в Гниличках; 165) Осип Мурій в Тернополі 2000, кличе: Петра Оленець, о. Андрія Стасюка в Тернополі і о. Василя Глуховецького в Остріві; 166) Пето Ярема у Львові 1000, кличе: Юрія Сидорака, Івана Криловського і Андрія Кусика у Львові; 167) Іван Голюка в Бережанах 2000, кличе: о. Михайла Залеського в Бережанах, о. Івана Кордубу в Бережанах, о. Александра Бачинського в Козівці; 168) о. Плятон Карпинський в Острівці 1000; 169) Володимир Гамаль у Львові 2000, кличе: д-ра Богдана Савчака в Ширці, Миколу Байрака в Дрогобичі і Саву Никифорака в Станиславові; 170) д-р Василь Смолин в Кракові 1000, кличе: д-ра Ост. Макарушку у Львові, о. Мих. Сивенького в Дєрнові, о. Петра Коцюбу в Висічній, Яця Тишовницького в Довголуці; 171) о. д-р Василь Лабач у Львові 1500; 172) Андрій Пемчук в Замарстинові 1000

кличе: Василя Шевчука в Знесіню, новім, Володимира Свідерського і Володимира Назалевица всіх в Замарстинові; 174) д-р Ілля Салагуб у Львові 2000, кличе: Зоню Іванчуківну в Мразниці, д-ра Івана Бандля у Львові, д-ра Семена Демидчука в Америці, д-ра Івана Сяка у Варшаві, інж. Миколу Творидла в Підкарпатській Україні; 175) Іван Парій в Кремні 1000, кличе: Івана Решетара і Михайла Хомяка в Кремні і Павла Янішевського в Дошніці; 176) Антін Іванович Львів 1000, кличе: Йосифа Шабакевича в Гребеннім, Василя Міськевича в Ярославі і Дмитра Стирку в Ярославі; 177) Теодор Боліновський в Боківі 1000; 178) д-р Гіполіт Левицький в Стрию 1000; 179) Чикало Карло в Стегниківцях 1000, кличе: Івана Драгана в Балинцях і Ілька Семянчука в Опришвцях; 180) Читальня „Просвіта“ в Стегниківцях 1000, кличе: читальню „Просвіта“ в Черниківцях ад Збараж і в Івачові горішнім; 181) проф. Г. Мартинець в Бережани 1000, кличе: проф. М. Піддужного, проф. Л. Крипакевича і д-ра Ф. С. тая всіх в Бережанах.

Українські залди.

Виказ жертв зложених в Адміністрації в часі від лютого до кінця червня с. р. на фонд „Українських Інвалідів“. В лютім: Громада Чорний Острів 3000 Мих. Струтинський Львів 1000, Федь Федорців Львів 1000, Михайло Денис Львів 2000, збірка з миколаївського вечера Кристонопіль 1000, о. Є. Качмарський Славсько 500, д-р Т. Воевід-

ка Львів 500, д-р Юл. Савчак 2000, Складачі Ставровігії 1000, — разом 12.000 мп.

В марті: Анна Дембіцька Залішки 1000, Волод. Брик Львів 500, Стефан Йосифович Лавочне 100, Казимира Боронь Офінок 300, Іл. Чиж Самбір 1000, Складачі Ставровігії 1000, Чит. Підгородище 2000, Петро Смалъ Лопатин 1000, Бол. Шулякевич Сянік 250, Марія Зубрей Дідилів 250, Теодор Маланяк Славсько 500, о. Олесницький Чортівець 1000, М. Кужіль Рогатин дохід з вечерниць 2350, Уряд парох. Дубовиця 1358, о. Мих. Шумило Стронятин 1000, о. І. Донігевич Ясенів 320, Микола Яцків Львів 2000, Шербатюк Бережани 1000, Читальня Дусанів 1500, о. Рєвакович 1000, о. Юл. Галькевич 500, о. Турчманович 500, о. Салак 480, о. В. Ардан Корчів 500 — разом 21.408.

В квітні: Петро Курманович Львів 1000, Уряд парох. Мокряни 100, Омелян Левицький 3000, Мих. Мотиль 5000, Ілля Чиж Самбір 1000 Сов. Йосифович Львів 100, Остап Весоловський Сянік 1000, І. Костишин Львів 1000, о. Решетилів 500, о. П. Решетилів 1000, Н. Голлод Пізнанка 1000, дохід з концерту в Новоселиці 1675.50, д-р Ст. Брикович Тернопіль 5000, Василь Мішишин 500, збірка в Губині 2031, збірка в Сокильці 1219, Лев Рудницький 500, д-р Мих. Волюшин 1000, д-р Ардан Любачів 500, Червиський Любачів 500, Олена Бардахівська 500, Ірка Зубрей 200, о. Ом. Кормош Перемишль 1000, проф. Погорєцький 500, Стефан Бур 200, Б. Старецький Тернопіль 500, д-р Ст. Дмоховський Перемишль 500,

Йосафат Рубінович 2000, Управа фабрики „Оксана“ 10.000, Уряд парох. Стецева збірка 7200, о. Ксеноф. Сосенко Конюхів 1000, збірка парохії Брусно 1000, Уряд парох. Павлокома 525, Стефанія Стефанівська Львів 2500, Павло Микитин Швейків 400, о. Чернецький Диків 1000, Василь Юрас Клепарів 1000, Іван Дмитришин Львів 300, село Чаниш 2000, д-р Гриць Гарматій Терєбовля 2000, Вол. Гвоздович Густ 1000, о. Вол. Федів збірка 865, — разом 63.815.50.

В маю: о. Бойко збірка в Погорілцях і Підгайчк 4000, з акафисту в Переволочній 2414, о. А. Макар Олещичі 500, П. Кузьма Олещичі 500, о. І. Карпевич Монастирська збірка 1000, о. М. Шараневич Поручин 1000, о. О. Гольський Двірці збірка 3000, о. В. Рожейовський Новосілки 1000, о. Левицький Оброшин 5000, о. Теодозій Гриник Тенетиска 1100, збірка громади Середне 4000, чит. „Просвіти“ Вільки зміївські 2000, Мих. Савуляк Тернопіль 500, Кружок аматор. Горбків 10000, М. Зубрей Дідилів 200, о. Йос. Рейнарович Коритники 4500, о. В. Антонович Ямельниця збір. 2500, о. Паньчишин Гологори 1000, Ольга Филиповичева Н. Санч 500, о. Ізидор Ганкевич Устєп. 1000, о. П. Подляшеський Валава 1000, збірка Вербів к. Нарєва 2400, о. І. Мінко Городище 1000, уряд парохії Ялин 600, о. Іван Волюсьянский Сокаль 200, Дмитро Дзингель Колиндяни 1000, — разом 51.214 мп.

